

Notulen van de raadsvergadering op donderdag 27 maart 2025

Aanwezig:

de voorzitter mr. J.Th.C.M. Verheijen
de griffier mr. N.A.P.G. Bisschoff

de leden GOB: R.E.W. Breidenbach, L.W. van Rijswijk, G.R. Klee, N.F.J. Wetzels,
J.H.J. Tholen, I.A.L. Knops-Verjans, M.P.A. Dormans, P.G.J.M. Boonen, E. J.
C. Janssen, M.W.C. Claessens, C. Verjans, F. Kuburić
CDA: P.T.H.M. Henssen, J.E.E.A. J.H. Smeets, G.J.M.C. Essing-Demandt,
T.A. Salvino, B.A.J. Hoedemakers, J.E.E.A. Schlössels, P.J. Brouwers
GroenLinks/PvdA: A.E.H. Wielders, P.H.J. Kubben, A. Boukhrissi, J.G.H.
Slippens, M.J.M. De Loo, L. Bezemer, J.E. Janssen
Stadspartij: W.P.H. Paauwe, J.W. Coumans
PVV: M.H.J. Klaassen
SPA: J.J. Renet
VVD: J.M.H. Joosten
D66: P.R. Pi Van de Venne
Lokaal Sittard-Geleen-Born: S.A.J. Klein
PIT: E. Talpe (vervangt mevrouw Schenk-Hermans)
Forum voor Democratie: L.T.S. Engels

GOB: F.E.M. van Kan (burgerlid)

het college G.A.J. Geilen, Y.G. Salvino-Meijer, J.G.L.M. Buhler, A.L.W.G. Houtakkers,
I.A.M.H. Tillie

Afwezig:

de leden A.J.C Fredrix-Pilon (CDA), A.C.M. Raven (Stadspartij)

het college -

notulen K. van Winden (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent om 18.30 uur de raadsvergadering van 27 maart 2025. Berichten van verhindering zijn ontvangen van mevrouw **Fredrix** (CDA) en van de heer **Raven** (Stadspartij). De heer **Salvino** (CDA) komt later.

2. Vaststellen van de agenda

De **voorzitter** benoemt het toegevoegde agendapunt van de benoeming van een tijdelijk raadslid. Hij vraagt of de raadsleden kunnen instemmen met de agenda.

De heer **Renet** (SPA) verzoekt om agendapunt 11 Routekaart Energietransitie Sittard-Geleen 2030 van de agenda af te voeren, omdat de artikel 43-vragen die SPA heeft gesteld nog niet zijn beantwoord.

De **voorzitter** vraagt wie voor dit ordevoorstel is om agendapunt 11 van de agenda af te voeren. Voor zijn de fracties van SPA en van Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de overige fracties. Het ordevoorstel is verworpen; agendapunt 11 zal vanavond worden behandeld.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) heeft ook een punt van orde. Hij verzoekt om een agendapunt toe te voegen, zodat de raad de laatste stand van zaken krijgt van de wethouder over de staat van de veiligheid van de Tudderenderweg.

De **voorzitter** informeert of de heer Klein doelt op agendapunt 9. Dit is niet het geval, de heer Klein wenst een agendapunt hierover toe te voegen. De voorzitter wijst op het Reglement van Orde, dat er niet zomaar een agendapunt kan worden toegevoegd.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) geeft aan, dat hij dan een motie van treurnis wil indienen.

De **voorzitter** merkt op dat de maximale spreektijd 13 minuten per fractie is. Voor het college geldt een maximale spreektijd van 71 minuten. Hij vraagt of de raad hiermee kan instemmen. Dit is het geval.

3. Vaststellen van de notulen

De **voorzitter** informeert of de raad kan instemmen met de notulen van de raadsvergadering van 6 februari 2025 en met de notulen van de Ronde vergaderingen van 20 februari 2025, 13 maart 2025 en 20 maart 2025. Dit is het geval. De notulen zijn hiermee vastgesteld.

4. Vaststellen van de lijst ingekomen stukken

De **voorzitter** vraagt of iemand ingekomen stukken wenst door te verwijzen.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) geeft aan dat de fractie van de Stadspartij het onderwerp van het Toon Hermans theater en de Expo wenst te behandelen in een Ronde.

5. Benoeming tijdelijk raadslid PIT (Verheijen)

De **voorzitter** laat weten, dat mevrouw Schenk-Hermans vanwege ziekte op dit moment haar raadslidmaatschap niet kan vervullen. In het kader van haar tijdelijke vervanging heeft de commissie geloofsbrieven de geloofsbrieven onderzocht van de heer Erwin Talpe.

Mevrouw **Knop-Verjans** (GOB) licht als voorzitter van de commissie geloofsbrieven de bevindingen van de commissie toe. De commissie heeft de bescheiden van de heer Talpe onderzocht en in orde bevonden. De commissie adviseert de heer Erwin Talpe met ingang van 27 maart 2025 toe te laten als lid van de raad van de gemeente Sittard-Geleen.

De **voorzitter** constateert, dat de heer Talpe tot tijdelijk raadslid kan worden toegelaten.

De **burgemeester** neemt de eed af.

"Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw ben, zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **Talpe** (PIT): "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig."

De **voorzitter** feliciteert de heer Talpe met zijn benoeming.

6. Benoeming burgerlid GOB (Verheijen)

De **voorzitter** meldt, dat de fractie GOB mevrouw Femke van Kan voordraagt als burgerlid. De commissie geloofsbrieven heeft haar nevenfuncties beoordeeld en haar voordracht in orde bevonden.

De **burgemeester** neemt de belofte af.

"Ik verklaar dat ik om tot burgerlid benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw **Van Kan** (GOB): "Dat verklaar en beloof ik."

De **burgemeester** feliciteert mevrouw Van Kan met haar benoeming.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor vijf minuten zodat de raad de heer Talpe en mevrouw van Kan kan feliciteren.

Vergadering is geschorst

Hamerstukken

7. Benoemen vaste commissie onderzoek geloofsbrieven (Verheijen)

De **voorzitter** vraagt of er stemverklaringen over agendapunt 7 Benoemen vaste commissie onderzoek geloofsbrieven. Er zijn geen stemverklaringen. Het voorstel wordt in stemming gebracht. De voorzitter stelt vast dat de raad unaniem akkoord is.

8. Aanvraag rijksbijdrage voor de opsporing van niet gesprongen explosieven (NGE) (Geilen)

De **voorzitter** vraagt of er stemverklaringen zijn ten aanzien van agendapunt 8; Aanvraag Rijksbijdrage voor de opsporing van niet gesprongen explosieven (NGE). Er zijn geen stemverklaringen. Het voorstel wordt in stemming gebracht. De voorzitter stelt vast dat de raad unaniem akkoord is.

9. Wijziging omgevingsplan voor het perceel Tudderenderweg 25 Sittard (Geilen)

De **voorzitter** vraagt of er stemverklaringen zijn ten aanzien van agendapunt 9; Wijziging omgevingsplan voor het perceel Tudderenderweg 25 Sittard. Er zijn geen stemverklaringen. Het voorstel wordt in stemming gebracht. De voorzitter stelt vast dat de raad unaniem akkoord is.

10. Onttrekken aan de openbaarheid percelen Kloosterkwartier Sittard ogv de Wegenwet (Geilen)

De **voorzitter** vraagt of er stemverklaringen zijn ten aanzien van agendapunt 10; Onttrekken aan de openbaarheid van percelen aan het Kloosterkwartier Sittard op grond van de Wegenwet. Er zijn geen stemverklaringen. Het voorstel wordt in stemming gebracht. De voorzitter stelt vast dat de raad unaniem akkoord is.

11. Routekaart Energietransitie Sittard-Geleen 2030 (Tillie)

De **voorzitter** licht toe dat aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om de Routekaart waarin het toekomstbeeld, de leidende principes, de strategische keuzes en de aanpak voor de energietransitie zijn opgenomen, vast te stellen. De Ronde heeft geadviseerd dit voorstel te bespreken vanwege de aangekondigde motie van D66 en GroenLinks-PvdA inzake het beschikbaar stellen van voldoende structurele middelen. Daarnaast heeft de Stadspartij een motie ingediend inzake een experiment subsidie zonnepanelen op noord gerichte daken. De VVD heeft een amendement ingediend inzake een onderzoek naar het potentieel van Small Modular Reactors, SMR's in de regio Sittard-Geleen.

Als eerste zullen de indieners van de moties en amendement deze toelichten.

De heer **Pi van de Venne** (D66) spreekt zijn waardering uit voor het feit dat gemeente Sittard-Geleen nu echt werk gaat maken van de uitvoering van de energietransitie en van de klimaatdoelstellingen. De D66-fractie is zeer tevreden met het werk van wethouder Tillie hierin. De wethouder denkt in mogelijkheden en niet in onmogelijkheden. Om ervoor te zorgen dat dit goede lokale klimaatbeleid kan worden uitgevoerd, dient D66 samen met GroenLinks-PvdA een motie in voor voldoende middelen hiervoor.

Mevrouw **Slippens** (GroenLinks-PvdA) licht toe dat de fractie GroenLinks-PvdA achter de Routekaart energietransitie en het uitvoeringsplan staat. Ze benadrukt het belang van voortgang in de energietransitie, zowel voor het milieu als om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen uit het buitenland. De D66-motie dient GroenLinks-PvdA mede in. Deze motie moet ervoor zorgen dat deze doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. Fractie GroenLinks-PvdA wil vernemen waar de vanaf 2030 geplande zonneparken komen. En vraagt het college opnieuw op zoek te gaan naar een locatie voor een windpark. Fossiele brandstoffen worden steeds minder betaalbaar voor mensen met een laag inkomen. Het is van belang dat inwoners weten dat de energietransitie ook tot doel heeft, het betaalbaar houden van hun energierekening. De fractie verzoekt dit mee te nemen in de communicatie richting inwoners. De fractie stelde eerder artikel 43-vragen over de betaalbaarheid van de energierekening en wacht nog op de beantwoording hiervan. Terugdringen van de CO₂-uitstoot is voor GroenLinks-PvdA zeer belangrijk.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) licht hun motie toe. Hij benadrukt dat de fractie Stadspartij de urgentie voelt om de energietransitie te versnellen. Het afschaffen van de salderingsregeling op zonnepanelen vindt de fractie zeer kwalijk, omdat de aanschaf van zonnepanelen door de overheid gepromoot werd in het kader van duurzaamheid. De gemeente voorziet haar eigen panden ook van zonnepanelen. Indien het college deze motie ontraadt, geeft dit een dubbel signaal af. De fractie vraagt om de belangen van de inwoners mee te nemen in lastenverlichting en dient daarom de motie Experiment subsidie zonnepanelen op noord gerichte daken in.

Mevrouw **Joosten** (VVD) licht het VVD-amendement toe. De VVD-fractie kan zich goed vinden in de leidende principes behorend bij de Routekaart energietransitie. In de slimme keuzes voor energieopwekking en energie-infrastructuur mist de fractie echter de technologie van kernenergie. Met dit amendement vraagt de VVD-fractie in de Routekaart energietransitie aandacht voor de mogelijkheid van kleine kerncentrales, de Small Modular Reactors (SMR's). En verzoekt om in paragraaf 5.3 van de Routekaart toe te voegen, dat de gemeente de ontwikkelingen op het gebied van SMR's actief zal volgen en de mogelijkheden hiervoor zal onderzoeken. De fractie vraagt de SMR-technologie op te nemen in de Routekaart en is ervan overtuigd, dat deze technologie de energietransitie en duurzaamheid verder zal helpen.

De heer **Klee** (GOB) geeft aan dat de GOB-fractie zich realiseert dat de gemeente slechts een kleine rol kan vervullen in de gehele energietransitie. Ook de geopolitieke onrust bemoeilijkt deze energietransitie. De GOB-fractie vraagt het college zich te blijven inzetten om met partijen als Enexis te kijken naar innovaties en oplossingen. En benadrukt de noodzaak om actie te ondernemen in de energietransitie. Daarom zal de GOB-fractie instemmen met het voorstel Routekaart energietransitie.

De heer **Renet** (SPA) bespreekt de uitbreiding van het 380 kV-netwerkstation. De wethouder gaf eerder aan, dat deze uitbreiding bedoeld was voor verduurzaming en zeker niet specifiek bedoeld was om Chemelot van stroom te voorzien. Publicaties van Chemelot, TenneT en de provincie tonen echter aan, dat deze uitbreiding essentieel voor Chemelot is. De SPA-fractie stelde hier artikel 43-vragen over in de raadsvergadering, die pas na 5 april beantwoord zullen worden. Zonder deze essentiële informatie kan er geen zorgvuldig besluit genomen worden over waar de uitbreiding van het netwerkstation zal komen, op of buiten het Chemelot-terrein. De SPA-fractie vraagt daarom de behandeling van dit punt nu niet te voltooien.

De SPA-fractie steunt de aangekondigde maatregelen tot 2027 om de energievoorziening verder te verduurzamen. Echter steunen zij de RES niet om drie hoofdredenen. De SPA-fractie vindt dat het 380 kV-station thuishoort op het Chemelot-terrein en niet ten koste moet gaan van het Lexhy-gebied. De SPA-fractie vindt de RES-doelen te hoog gesteld. Ook vreest de SPA-fractie de mogelijke plaatsing van 22 windmolens in Sittard en zes in de rest van Limburg, mede voor

Chemelot als grote energie-afnemer. Deze windmolens zullen een negatief effect hebben op toerisme, naast milieu- en gezondheidseffecten. De SPA-fractie roept op om de leefomgeving van inwoners centraal te stellen in de verduurzamingsmaatregelen.

De heer **Engels** (Forum voor Democratie) ziet de Routekaart energietransitie als een onrealistisch, onbetaalbaar en ondemocratisch plan dat niet de belangen van de inwoners dient. De FvD-fractie is van mening dat de overheid een politieke keuze heeft gemaakt in het willen afbouwen van gas. Gas is duur geworden, maar niet door een gebrek aan gas. Nederland heeft haar eigen Groningse gasveld grotendeels gesloten. Met eigen gas zouden inwoners van goedkoper gas voorzien kunnen worden. De FvD-fractie vindt dat de Groningse inwoners die hier last van ondervinden, ruimschoots gecompenseerd dienen te worden en al hadden moeten worden. Nederland heeft zich afhankelijk gemaakt van duur buitenlands gas. Daarnaast zorgen de energiebelastingen en heffingen voor een hoge gasrekening. Dit is een bewuste keuze geweest van de overheid om burgers over te laten stappen naar o.a. warmtepompen.

De heer **Engels** staat stil bij de vraag, waarom zouden we van het gas af willen? Hij benoemt voordelen van gas. Aardgas is een van de schoonste fossiele brandstoffen, met een veel lagere uitstoot van CO₂ en fijnstof dan bij steenkool of zelfs biomassa wat als duurzaam gezien wordt. Aardgas levert stabiele energie, ongeacht het weer en is betaalbaar in tegenstelling tot de kosten van een warmtepomp. In de Routekaart staat beschreven dat met het warmteprogramma in 2026 wordt bepaald welke gebieden op welke termijn worden aangesloten op een warmtenet en welke gebieden overstappen op elektrisch verwarmen. De FvD-fractie vreest dat de gefaseerde presentatie van de Routekaart nu, slechts vooruitloopt op uiteindelijk de burgers verplichten over te stappen naar de warmtevoorzieningen uit het warmteprogramma. En hierbij de kosten af te wentelen op de burgers.

De heer **Engels** benoemt nadelen van een warmtepomp. Ze zijn duur in aanschaf en vereisen vaak ook nog dure isolatiemaatregelen. Warmtenetten maken burgers afhankelijk van één aanbieder, dus geen keuzevrijheid. Hij vreest stijgende kosten voor de burgers, zodra de aansluitplicht is ingevoerd. Daarnaast blijven landen als Duitsland, China en Japan gewoon aardgas gebruiken, in tegenstelling tot Nederland. Ook ontstaat er nu al netcongestie. De FvD-fractie pleit ervoor, mensen niet te dwingen maar ze zelf te laten kiezen of zij een warmtepomp willen of op gas willen blijven. Als warmtepompen echt zo efficiënt blijken, komen ze vanzelf wel op de markt. Het kunstmatig duur maken van gas dient te stoppen en de fractie is voorstander van het eigen Groningse gas gebruiken, met ruime compensatie voor de gedupeerden.

De heer **Engels** benoemt de negatieve effecten van het produceren van zonnepanelen en windturbines elders in de wereld. Bijvoorbeeld in Indonesië waar nikkel gewonnen wordt voor de energietransitie, worden hiervoor regenwouden platgebrand. Of de grote fabrieken in China die gevoed door kolencentrales windturbines en zonnepanelen produceren, maar die een hoge CO₂-uitstoot hebben. Ook het recyclen van gebruikte zonnepanelen is nog steeds problematisch, wat zorgt voor veel niet duurzaam afval. De FvD-fractie roept op, stop met burgers opzadelen met hoge kosten voor warmtepompen en een hoge energierekening. En geef burgers keuzevrijheid. Een energietransitie met elders in de wereld ecologische vernietiging en leed is niet duurzaam. De FvD-fractie pleit voor het kiezen voor technologische innovatie en energieonafhankelijkheid en is tegen de Routekaart en de energietransitie in zijn geheel.

Wethouder **Tillie** beantwoordt de gestelde vragen. Hij benadrukt het belang en de noodzaak van de energietransitie, om de afgesproken RES-doelen te halen. Hij erkent, dat er nog tekortkomingen zijn. Het huidige afwegingskader biedt teveel beperkingen. In het nieuwe afwegingskader worden samen de kaders bekeken van welke keuzes gemaakt gaan worden betreffende zon op dak, zonneweides of windenergie. Het college besluit uiteindelijk over het afwegingskader, maar deze wordt eerst nog besproken in de Ronde. Hij geeft aan dat de inwoners hierbij betrokken worden. Met de provincie wordt nu gekeken naar de mogelijkheid van het plaatsen van energiehubs op bedrijventerreinen. Bedrijven hebben niet de middelen voor zonnedaken, zij dienen hierin ondersteund te worden. In de routekaart wordt gesproken over een benodigd bedrag van 800.000 euro. In de begrotingsbesprekingen zal hier verder naar gekeken worden. De raad ontvangt nog een voorstel over de benodigde middelen hiervoor. De wethouder is daarom blij met de motie van D66 en GroenLinks-PvdA.

Wethouder **Tillie** geeft aan, dat het college de motie van de Stadspartij ontraadt. Het college heeft hier al schriftelijk op gereageerd. Het afschaffen van de salderingsregeling is nodig, omdat er anders teveel energie vrijkomt op piekmomenten. Een subsidieregeling zou juist zorgen voor

nog meer energie. Het college ziet meer mogelijkheden in energie opwekken op bedrijventerreinen en gaat hierop inzetten.

Wethouder **Tillie** antwoordt op de motie van de VVD, dat bewust gekozen is om kernenergie buiten te Routekaart te laten. De ontwikkeling van de SMR's staat nog in de kinderschoenen en SMR's zullen pas in 2035 echt bruikbaar zijn. De provincie is betrokken bij deze ontwikkelingen. Deze Routekaart loopt tot 2030. In 2027 zal deze opnieuw bekeken worden, om nieuwe innovatieve technieken hierin op te kunnen nemen.

Mevrouw **Joosten** (VVD) per interruptie. Ze licht toe, dat de VVD-fractie met het amendement oproept te blijven kijken naar nieuwe technologieën. Daarom betreurt de VVD-fractie dat deze nu niet zijn meegenomen in de Routekaart.

Wethouder **Tillie** geeft het verschil aan, tussen wat het college aangeeft en wat het amendement vraagt. Het amendement vraagt het college actief te participeren in nieuwe technologieën. Terwijl het college aangeeft, deze rol heeft de provincie. Het college kijkt hierin mee en wordt door de provincie op de hoogte gehouden. En komt later hiermee terug naar de raad.

Mevrouw **Joosten** (VVD) antwoordt, dat het amendement niet oproept om actief deel te nemen, maar om de ontwikkelingen te volgen. Om deze reden ziet zij geen verschil met wat het college aangeeft en betreurt zij dat de ontwikkelingen nu niet in de Routekaart zijn opgenomen.

Wethouder **Tillie** begrijpt het pleidooi voor SMR, maar herhaalt dat kernenergie nu nog bewust buiten de Routekaart is gehouden. Het college gaf eerder al aan terughoudend te zijn met SMR, maar zegt toe de ontwikkelingen te blijven volgen. Het college ontraadt dit VVD-amendement, maar geeft aan dat als er realistische ontwikkelingen zijn dat deze later worden toegevoegd aan de Routekaart.

Wethouder **Tillie** blijft bij zijn standpunt, dat het 380 kV-station voor heel Zuid-Limburg bedoeld is. Daarnaast is het wel essentieel voor de energietransitie van Chemelot.

De heer **Pauwe** (Stadspartij) geeft aan, dat hij niet begrijpt waarom het college de motie ontraadt, terwijl de gemeente zelf wel zonnepanelen plaatst bij grote projecten, zoals bij Vidar.

Wethouder **Tillie** antwoordt, dat de zonnepanelen bij Vidar bedoeld zijn voor eigen gebruik. Hierdoor is er geen directe aansluiting met het net en wordt minder afgenomen van het net.

De **voorzitter** dankt wethouder Tillie voor de beantwoording. Hij constateert, dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Er kan worden overgegaan tot besluitvorming, als eerste het VVD-amendement van mevrouw Joosten. De voorzitter vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor dit amendement zijn de fracties van Stadspartij, VVD, PIT, Forum voor Democratie, PVV, Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, SPA, D66, GroenLinks-PvdA en het CDA. Het amendement is verworpen. Het voorstel wordt in stemming gebracht, er zijn geen stemverklaringen. Voor het voorstel zijn de fracties GOB, Stadspartij, VVD, PIT, D66, GroenLinks-PvdA en het CDA. Tegen het voorstel zijn de fracties SPA, Forum voor Democratie, PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Het voorstel is hiermee aangenomen.

De **voorzitter** vraagt of er stemverklaringen zijn over de motie van D66 en GroenLinks-PvdA. Dit is niet het geval. De motie wordt in stemming gebracht. Voor de motie zijn de fracties GOB, Stadspartij, PIT, D66, GroenLinks-PvdA en CDA. Tegen de motie zijn de fracties SPA, VVD, Forum voor Democratie, PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. De motie is hiermee aangenomen.

De **voorzitter** vraagt of er stemverklaringen zijn over de motie van de Stadspartij. Dit is niet het geval. De motie wordt in stemming gebracht. Voor de motie zijn de fracties Stadspartij, SPA en PIT. Tegen zijn de fracties GOB, VVD, D66, GroenLinks-PvdA, Forum voor Democratie, PVV, Lokaal Sittard-Geleen-Born en het CDA. De motie is hiermee verworpen.

12. Omgevingsvisie 2025-2040 Samen stad en dorp maken (Geilen/Houtakkers)

De **voorzitter** licht toe dat aan de raad wordt gevraagd om de Omgevingsvisie vanavond vast te stellen. De Omgevingsvisie 2025-2040 is in twee Ronde avonden besproken. Tijdens de Ronde van 13 maart hebben 22 insprekers hun visie gegeven over de Omgevingsvisie. En tijdens de ronde van 20 maart is het voorstel uitvoerig besproken en is geadviseerd om het voorstel vandaag ook verder met elkaar te bespreken. Er zijn amendementen en moties ingediend. In iBabs zijn deze te raadplegen evenals de reactie van het college op deze amendementen en moties.

De heer **Boonen** (GOB) laat weten dat de Omgevingsvisie een belangrijk document is, de langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Voorafgaande aan het nemen van dit besluit vanavond is een lang proces doorlopen. De GOB-fractie vindt dat dit proces zorgvuldig is doorlopen. Iedereen heeft zijn visie kenbaar kunnen maken en de zienswijzen zijn meegenomen in dit visiedocument. Er is echter altijd ruimte voor verbetering. Zo pleit de GOB-fractie voor het evalueren van dit doorlopen proces, om in de toekomst nog meer mensen te kunnen bereiken en te betrekken. De raad weegt uiteindelijk alle informatie en neemt een besluit. Echter, het dient een levend document te zijn, waarin altijd ruimte moet zijn voor aanpassingen of om af te wijken van beleid. De GOB-fractie kan zich vinden in het grootste deel van de Omgevingsvisie. Maar een aantal zaken zoals eerder benoemd door insprekers, behoeven een aanvulling of aanpassing. Een voorbeeld is het Lexhybos. De GOB-fractie wil nog geen andere ontwikkelingen uitsluiten voor het bos. Wel zijn ze het eens dat dit bos zoveel mogelijk behouden moet blijven. Daarom dient GOB samen CDA en D66 een amendement in voor behoud van een groot deel van het bos. Ook vindt de GOB-fractie dat het bos niet toegankelijk moet worden voor fietsers en wandelaars, om de natuur rust te gunnen en uit veiligheidsoogpunt. Het amendement hierover wordt mede-ingediend door CDA en VVD.

De heer **Boonen** bespreekt de Graetheide. Hij ziet het nieuws dat de gemeente samen met de provincie de gronden op de Graetheide en de Lexhy wil aankopen, als positief. Door de aankoop krijgt de gemeente meer regie op wat er met de gebieden moet gebeuren. De GOB-fractie pleit er wel voor om het evenwicht te zoeken tussen staand beleid, de provincie die ook betrokken is en de zorgen over de druk op het gebied en de ontgrinding. Om deze gebieden zoveel mogelijk te behouden voor natuur of landbouw, dient GOB het amendement van GroenLinks-PvdA graag mede in. Groen- en natuurontwikkeling is een belangrijk thema voor velen. Dit geldt ook voor GOB, daarom hebben zij hierover amendementen ingediend of mede-ingediend en hebben zij de Agenda Groen hoog op de agenda. De GOB-fractie vindt het inzetten van alle beschikbare middelen (amendement GroenLinks-PvdA) en het beoordelen op basis van global goals van alle ruimtelijke initiatieven te ver gaan. Ook het planten van 6000 extra bomen (amendement SPA) gaat de fractie te ver. Dit moet later worden uitgewerkt. Maar omdat GOB groen en groenontwikkeling belang vindt dienen zij de amendementen van D66 hierover mede in. En heeft GOB zelf een amendement ingediend om de groene ambities nog scherper te krijgen.

De heer **Boonen** meldt dat de GOB-fractie ook de spanning ervaart tussen de ambities van Chemelot en anderzijds de impact op de omgeving en de veiligheid van inwoners. Maar veel is nog onduidelijk en moet nog worden onderzocht. Daarom vindt GOB het te vroeg om het amendement van PIT te steunen en vraagt om een onderzoek over wat mogelijk en nodig is, waarbij alle belangen worden meegenomen. Hij benadrukt nogmaals, dat van de Omgevingsvisie afgeweken moet kunnen worden als nodig en dat de gemeente dienstbaar moet zijn aan haar inwoners. Deze gedachte meenemend, kan de GOB-fractie instemmen met de Omgevingsvisie.

De heer **Schlössels** (CDA) benoemt de verschillende gebieden in de Omgevingsvisie, opwekken van duurzame energie, de behoefte aan extra woningen, het beschermen van de natuur en hoe mensen veilig en gezond kunnen wonen. De CDA-fractie kan zich vinden in de zorgen die hierover zijn geuit in de afgelopen Rondes en pleit voor een goede balans tussen deze gebieden. CDA vraagt aandacht voor het groen houden van het groengebied bij de Kollenberg, voor de kringlooeconomie, voor voldoende wandel- en fietspaden en voor versterking van het groen bij de entree en rond de stad, waarvan het onderhoud in goede communicatie plaats moet vinden. De CDA-fractie pleit voor het terugbrengen van de Limburgse landschapselementen in het buitengebied en vraagt het college naar de stand van zaken hieromtrent. Naast het ecologische belang dient de gemeente ook economisch aantrekkelijker te worden. In het kader van de

energietransitie en circulariteit benadrukt de CDA-fractie dat zij bereid is af te wegen wat nodig is om dit mogelijk te maken, ook als de Omgevingsvisie hier niet in voorziet.

De heer **Schlössels** benoemt de woonproblematiek. In Sittard-Geleen bestaat meer een nood aan de juiste soort woning. De CDA-fractie is blij met de grootschalige woningbouwprojecten die er nu in de gemeente zijn, waardoor doorstroming sneller op gang zal komen. Hij prijst de realisatie van de 15 levensloopbestendige woningen en de wijze van toewijzen hierbij. Naast een betere doorstroming zorgt dit ook voor meer kansen voor starters. De CDA-fractie benadrukt het belang om onze dorpen leefbaar en vitaal te houden en initiatieven te steunen. Uit een gehouden dorpsenquête kwam de wens om mantelzorgwoningen naar voren. De CDA-fractie verneemt graag welke ontwikkelingen er zijn wat betreft mantelzorgwoningen en het tiny house project. De CDA-fractie vindt het belangrijk de beeldbepalende gebouwen in stad en dorp te koesteren.

De heer **Schlössels** vraagt aandacht voor de vele verschillende verenigingen in de gemeente, die belangrijk zijn voor de sociale verbinding. Het is belangrijk dat deze verenigingen in hun eigen wijk of dorp hun werk kunnen blijven doen. De CDA-fractie roept het college op, om al deze verenigingen en initiatieven te betrekken in de Dorpsvisie en hen te blijven ondersteunen. En prijst daarom de verenigingsondersteuner binnen de gemeente. Uit de dorpsenquête kwam tevens dat 87 procent van de inwoners onveiligheid in het verkeer ervaart door te hard rijden. De CDA-fractie pleit voor meer handhaving hierop en vraagt het college of zij dit signaal herkennen en welke maatregelen hiervoor zijn. Het is van belang in gesprek te blijven over de Omgevingsvisie met iedereen die betrokken is bij de totstandkoming en om als raad tussentijds te evalueren, om indien nodig beleid aan te passen. Om ervoor te zorgen dat Sittard-Geleen de mooie gemeente blijft, waar wonen, werken en recreëren goed in balans zijn. CDA-collega de heer Hoedemakers zal in tweede termijn de ingediende amendementen toelichten.

De heer **Janssen** (GroenLinks-PvdA) laat weten dat de fractie GroenLinks-PvdA in grote lijnen akkoord is met de Omgevingsvisie. Zij betreurt echter dat van echte participatie van college met inwoners en organisaties bij de totstandkoming van deze omgevingsvisie geen sprake is geweest. Wel zijn zoveel mogelijk gelededingen uit de samenleving betrokken. Tevens betreurt de fractie dat de zienswijzen van samenwerkende natuurorganisaties nauwelijks zijn meegenomen, maar dat het college wel verwijst naar de Groene Agenda die zij belangrijk acht. Hij benoemt punten die de fractie GroenLinks-PvdA positief vindt aan de Omgevingsvisie, namelijk dat iedereen mee doet, wat ook tot uitdrukking moet komen in de fysieke leefomgeving, aanpassing van de woningvoorraad naar kleinere, betaalbare en levensloopbestendige woningen, renoveren en verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en meer ruimte voor ov, fietsers en voetgangers in plaats van voor auto's. En ook minder restafval per persoon, 100 procent basiskwaliteit natuur, natuurherstel door minder verstening en belangrijke stappen in de energietransitie. De fractie vindt de balans in de Omgevingsvisie echter nog niet goed. Er is te weinig aandacht voor sociale thema's en de aandacht voor natuur(ontwikkeling) moet beter.

De heer **Janssen** legt uit hoe het beter zou kunnen, beginnend bij het thema groen. Hij refereert aan de bijeenkomst op 13 maart, waar de meeste sprekers het onder druk staan van natuur en het groene landschap in onze gemeente benoemden. De fractie GroenLinks-PvdA deelt deze breed levende zorgen over het groene landschap en over aantasting van de biodiversiteit en leefbaarheid. Om meer te bereiken op het thema groen dient de fractie een aantal amendementen in voor meer balans in de Omgevingsvisie. De fractie is daarom blij met het D66-amendement voor compensatie in groen. Het nieuws over het voornemen van de gemeente om gronden aan te kopen op de Lexhy en Graetheide biedt volgens de fractie kansen. Als de gemeente 50 procent grondeigenaar is kan er met meer gezag besloten worden wat je wel en niet wilt met deze gronden. Ook voor de inwoners is het van belang dat het college haar machtspositie als 50 procent grondeigenaar ook gaat inzetten op het thema groen.

De heer **Janssen** vindt het tegenstrijdig, dat de CDA-fractie eerder een motie indiende tegen grindwinning op Graetheide maar nu wel instemt met de Omgevingsvisie die ruimte biedt om grindwinning te onderzoeken. Het amendement van GroenLinks-PvdA samen ingediend met SP, D66, PIT en VVD is duidelijk over het standpunt 'tegen grindwinning'. De fractie GroenLinks-PvdA is duidelijk in haar amendement, de campusuitbreiding is prima, maar niet ten koste van het Lexhybos. Het amendement van GOB vinden zij onduidelijk. De fractie GroenLinks-PvdA blijft strijden voor 100 procent behoud van het Lexhybos en roept GOB op om straks te schorsen en te

kijken of beide fracties hun amendementen kunnen samenvoegen. De fractie is verheugd dat er in de raad al grotendeels overeenstemming is over het gebied Yard-E. In de Ronde is met de wethouder gesproken over het groen houden van dit gebied en de fractie dient daarop samen met D66, het GOB, het CDA en SPA het amendement Yard-E in. Iedere inwoner heeft volgens de fractie GroenLinks-PvdA recht op een groene schaduwrijke plek binnen vijf minuten lopen. Dit staat ook in de global goals, waaraan Sittard voldoet. De fractie verwacht daarom ook steun voor haar amendement Boomkroon volume. De fractie benadrukt het belang van het sociale thema voldoende sociale woningen in de toekomst. En dient daarom het amendement in om deze ambitie een steuntje in de rug te geven.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) herhaalt de visie van de fractie Stadspartij, dat de Omgevingsvisie niet stopt in 2040 maar een groeidocument is. De Stadspartij is voor natuur, maar niet ten koste van alles. Als een boom weggehaald moet worden vanwege veiligheid, mag dit geen issue zijn. De fractie Stadspartij roept nogmaals op het Lexhybos te sparen bij de uitbreiding van de campus Chemelot. En de fractie wil samen met Chemelot kijken naar een goede balans tussen uitbreiding voor Chemelot en de natuur. Ook benadrukt de fractie Stadspartij dat behoud van zwembad De Hateboer voor hen doorslaggevend is in de besluitvorming over de ICS-locatie.

De heer **Paauwe** zegt dat de doelstelling van de gemeente, groeien naar 100.000 inwoners, niet gehaald kan worden zonder snellere inzet op bouw van woningen. Daarbij geeft de fractie Stadspartij de voorkeur aan verbouwen van bestaande woningen in plaats van sloop, omdat inwoners graag in hun vertrouwde omgeving blijven. Hij refereert aan het onderzoek naar woningen rondom station Sittard en de artikel 43-brieven van de Stadspartij hierover. Hij vraagt de wethouder om iets te vertellen omtrent de situatie van de ontevreden inwoners rondom het Vijverpark. De fractie Stadspartij erkent het belang van Chemelot voor Nederland, Limburg en Sittard-Geleen. Chemelot moet zich optimaal kunnen blijven ontwikkelen, maar de fractie verwacht ook dat Chemelot zich actiever inzet voor lokale problematiek. De fractie ziet geen vooruitgang in de ontwikkelingen rondom het Toon Hermans theater en verzoekt de wethouder een laatste status te geven.

De heer **Paauwe** refereert aan bladzijde vier waarin het college aangeeft, de vervuiler betaalt. De Stadspartij is erg voor de inzet van camera's in de handhaving op illegaal storten en roekeloos verkeer. De fractie bestrijdt de zin uit het raadsvoorstel, dat vaststellen van de Omgevingsvisie geen directe financiële gevolgen heeft. Er zijn wel degelijk financiële gevolgen. De fractie Stadspartij ziet de Omgevingsvisie niet als momentopname, maar als leidraad voor de toekomst. En vraagt om een realistische visie, waarin toekomstige ontwikkelingen meegenomen worden.

De heer **Klaassen** (PVV) geeft een compliment aan het college voor de wijze waarop het participatietraject is gedaan, net zoals zijn collega de heer Pfoster al deed in de Ronde. En hij dankt de inwoners en iedereen die meewerkte aan de totstandkoming van deze visie. De PVV-fractie ziet de punten die ze belangrijk vindt in grote lijnen terug in deze visie, waaronder woningbouwambities, een gezond ondernemersklimaat, werkgelegenheid, minder regeldruk, het belang van historische gebouwen en investeren in infrastructuur. De fractie roept op om flexibeler te kijken naar herbestemming van industrie en kantoorgebouwen en deze niet op voorhand af te wijzen, zoals nu in de visie staat. Al heeft wonen in het centrum en in woonwijken de voorkeur, sommige industrielocaties zouden ook geschikt kunnen zijn. Daarnaast zorgt bewoning op dergelijke locaties voor meer sociale controle. De PVV-fractie stelt voor om de zin in de visie over afwijzen van woonfuncties te verwijderen. De heer Klaassen zal hier zo meteen een amendement over indienen.

De heer **Klaassen** is van mening dat de gemeente zo lang mogelijk en zoveel mogelijk haar vastgoedportefeuille in bezit moet houden, om in te kunnen spelen op veranderende behoeftes en beleidsdoelen. Hij vraagt de wethouder of hij dit uitgangspunt deelt en vraagt het college om dit punt een plek te geven in het volkshuisvestingsprogramma of vastgoedbeleid. De PVV-fractie is benieuwd naar de concrete uitvoeringsprogramma's van de Omgevingsvisie, maar wil een sterker accent leggen op met name sociale veiligheid. De fractie ziet in deze visie niets terug over criminaliteit, drugsoverlast, zwerfafval en vraagt het college waarom deze punten niet zijn opgenomen. Ook vraagt de fractie of er gesproken is met de Omgevingsdienst, veiligheidsregio en met de politie. De PVV-fractie herkent zich grotendeels in de visie, maar is vooral benieuwd naar de uitwerking ervan die een grote impact op inwoners, bedrijven en verenigingen gaat

hebben. De heer **Klaassen** vindt het een goede zaak dat de raad wordt betrokken in de uitwerking. Maar vraagt het college dit niet alleen te doen middels een raadsinformatiebrief of Ronde behandeling, omdat dit geen goede graadmeter is voor het standpunt van de raad.

De heer **Pi van de Venne** (D66) laat weten, dat de D66-fractie zich op hoofdlijnen kan vinden in de voorgestelde kader uit de Omgevingsvisie, zoals verminderen van autogebruik, vergroenen van woonwijken en versterking van duurzame energie-infrastructuur. Ook zijn er punten waar D66 scherper het accent op wenst. De fractie is verheugd dat het D66-speerpunt '3-30-300', drie bomen in het zicht, 30 procent boombedekking en maximaal 300 meter afstand tot een park is opgenomen in de Omgevingsvisie. Hierom zal D66 haar steun geven aan de visie. De D66-fractie dient een amendement in Groencompensatie bij herinrichting, samen met GOB, CDA, GroenLinks-PvdA en SP. Hierin pleit D66 ervoor, dat groencompensatie het uitgangspunt moet zijn bij gemeentelijke herinrichting. De groene ambities moeten omhoog, Nederland en ook Sittard-Geleen scoren niet goed op dit punt. Meer groen zorgt voor biodiversiteit, prettig wonen en voor schone lucht en verkoeling in woonwijken, maar ook op bedrijventerreinen. D66 dient een amendement in voor meer groen in werkgebieden.

De heer **Pi van de Venne** benoemt een punt van kritiek. De Omgevingsvisie lijkt zichzelf tegen te spreken bij het punt over de ontwikkeling van het ESCS-terrein. Enerzijds staat in de visie dat natuurcompensatie aan moet sluiten op bij voorkeur bestaande natuurgebieden. Anderzijds staat er een zin in waaruit blijkt dat bij het ESCS-terrein wordt ingezet op economische ontwikkeling en helemaal niet op het versterken van de natuur. De D66-fractie vraagt het college, hoe zij tegen deze inconsistentie van kaders aankijkt. Ten aanzien van de energietransitie. D66 vindt deze energietransitie zeer belangrijk en spreekt haar waardering uit voor de Omgevingsvisie, die ruim baan geeft voor het faciliteren van de noodzakelijke ingrepen. Het 380 kV-station is een van de redenen om de visie te steunen. Dit 380 kV-station laat al te lang op zich wachten en fysieke ruimte hiervoor is essentieel. Zo onderschrijft ook een provinciale motie.

De heer **Pi van de Venne** stelt, dat de Chemelot campus van nationaal belang is ook gezien geopolitieke onzekerheid die de Europese industrie kwetsbaar maakt. De campus ondersteunt de ambitie van Chemelot om in 2050 klimaatneutraal te zijn. D66 vraagt ruimte te geven aan deze campus, aan groene leefomgeving en aan groene industrie. Voor de fractie van D66 ontbreekt in de Omgevingsvisie, Europa die een directe invloed op onze fysieke leefomgeving heeft. Daarom dient D66 samen met CDA, GroenLinks-PvdA, VVD en PIT een amendement in om Europa te verankeren in de Omgevingsvisie. Europa is onmisbaar in het duurzaam verbinden van Sittard-Geleen met de rest van Europa. D66 steunt de Omgevingsvisie met oog voor groentransitie en Europa. De D66-fractie steunt en dient mede in het amendement Global Goals en steunt het amendement omtrent geen ontgrindingen bij Graetheide. Ook steunt de D66-fractie het amendement over Lexhybos.

De heer **Renet** (SPA) licht de drie hoofdredenen toe, waarom SPA de Omgevingsvisie niet zal goedkeuren. In de visie staat dat de leefomgeving van inwoners centraal staat, maar in werkelijkheid staat de ontwikkeling van Chemelot centraal. Ook staat er in de visie niets over natuurcompensatie van de meer dan 200 hectare natuur- en landbouwgronden die verloren dreigen te gaan. Daarnaast zal de onveiligheid voor omwonenden bij het tankenpark toenemen, omdat de tanks 2 en 3 niet worden verwijderd. SPA dient een amendement in om de term circulaire productie uit de Omgevingsvisie te halen. De raad gaf eerder al de voorkeur aan termen als groene chemie, groene historie en groen landschap. SPA verzoekt het college, om dit amendement toch te steunen. Het vervangen van het woord raadsconferentie door raadsexcursie vindt de SPA-fractie evident, omdat dit een werkbezoek betrof van raadsleden aan een boer. Geen conferentie, deze term suggereert ten onrechte dat er toen veel is besproken.

De heer **Renet** over het inrichten van de publieke ruimte. SPA wil dat hierbij het uitgangspunt is, veiligheid(sgevoel) van inwoners. Ook wil SPA dat inconsistentie in officiële stukken wordt vermeden. Verder constateert SPA te weinig natuurcompensatie en wil daarom in de visie opnemen, dat de komende vier jaar minimaal 6000 nieuwe bomen geplant worden rond de stedelijke gebieden. Ook dient de SPA-fractie een motie in om te onderzoeken hoeveel ruimte beschikbaar gemaakt kan worden op het Chemelot-terrein voor uitbreiding. Hierbij dient gekeken te worden naar ruimte die gewonnen kan worden, zodat uitbreiding ten koste van bijvoorbeeld het Lexhybos niet of slechts beperkt nodig is. De heer Renet benoemt als zijn belangrijkste punt,

bedrijfscultuur. Tijdens de Ronde van 20 maart zei de wethouder dat de raad haar inbreng had gehad in de Toon Hermans Schouwburg. Dit verbaasde hem zeer. Het betrof slechts informeel praten met ambtenaren en er is niet gesproken over het centraal stellen van Chemelot. Dit kwalificeert hij niet als inbreng van de raad. Ook zei de wethouder dat de raadsdeelname aan de ingestelde werkgroep minimaal was. SPA was echter steeds aanwezig. De SPA-fractie is van mening dat het college vooronderzoek kan doen, maar had minimaal een opiniërende raadsronde verwacht. Het is aan de raad om de kaders voor de Omgevingsvisie vast te stellen, niet aan stakeholders of het college.

De **voorzitter** meldt, dat de heer Renet de tien minuten spreektijd is overschreden.

De heer **Renet** spreekt zijn ontevredenheid uit. Er is nauwelijks politieke discussie geweest in de raad over de inhoud van de Omgevingsvisie, inbreng van meerdere insprekende organisaties ontbreekt en de balans tussen economische ontwikkeling en natuurontwikkeling ontbreekt. Terwijl hier vanavond een besluit over genomen moet worden. Een zware motie richting het college zou op zijn plaats zijn. De SPA-fractie zal dit niet doen, maar hoopt dat het college en de raad bereid zijn alsnog in gesprek te gaan om tot een betere balans en meer draagvlak onder de inwoners te komen. SPA vindt de invloed van lobbyisten zorgelijk, de invloed van onze inwoners moet meer centraal staan. De SPA-fractie roept het college en de raad dringend op, meer tijd te nemen om te komen tot een breed in de samenleving gedragen visie.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vraagt of hij de motie van treurnis nog na dit agendapunt mag behandelen.

De **voorzitter** antwoordt, dat hij dit in de schorsing zal gaan beoordelen.

De heer **Klein** hoort dit dan graag na de schorsing. Hij spreekt zich uit over bestuurscultuur en over vertrouwen in de lokale politiek. Diverse beleidsnota's worden geregeld gebruikt om ideeën van partijen of wethouders door te drukken of te dwarsbomen. Terwijl beleidsnota's bedoeld zijn om als raad de ideeën van het college te toetsen. Met betrekking tot natuur constateert hij dat de balans ontbreekt, de natuur is de verliezer. De fractie Lokaal Sittard-Geleen-Born heeft zorgen, of het voormalige VDL-terrein wel groen blijft nu Defensie dit zal gaan exploiteren. De heer Klein spreekt zijn ongenoegen uit over dat hij niet vrijuit kon spreken over alle onderwerpen in de Rondes, zoals bijvoorbeeld over stank- of vliegenoverlast. Ook voelde hij zich niet gesteund door andere raadsleden. Hij is ontevreden met de bestuurscultuur binnen de gemeente. Hij wordt in zijn bijdrages afgekap, wanneer hij de bestuurders op iets aanspreekt. Ook vraagt hij zich af, of hij als kritische ambtenaar ook bespioneerd wordt.

De **voorzitter** interrumpeert en zegt, dat hij niet begrijpt waar de heer Klein met zijn betoog heen wil. En hij geeft aan dat we hier het onderwerp van het agendapunt behandelen.

De heer **Klein** begrijpt dit en ervaart dit als wederom afgekap worden. Het baart hem zorgen, dat er bij het Smart City verhaal informatie in verkeerde handen zou kunnen komen. Als dit wellicht wordt ingezet tegen de eigen ambtenaren, vindt hij dit zeer kwalijk. Hij is van mening, dat de verantwoordelijkheid over het vertrouwen binnen Smart City wordt onderschat. Hij benoemt de drie amendementen van de fractie Lokaal Sittard-Geleen-Born. De eerste gaat over parkeren. De fractie wil geen parkeerplaatsen saneren, voor gebleken is dat er daadwerkelijk minder behoefte is aan parkeerplaatsen. De tweede gaat over contant geld. Hij vindt, dat de gemeente mensen uitsluit om naar maatschappelijke voorzieningen toe te gaan als het plan over contant geld wordt doorgezet. De derde gaat over Smart City. De fractie vindt, dat de gemeente niet als volledige Smart City door moet gaan. Wel kunnen de goede dingen eruit behouden worden.

De heer **Pi van de Venne** (D66) per interruptie. Het moet hem van het hart, dat de heer Klein in zijn bijdrage slechts sprak over persoonlijke rancune en niet over de Omgevingsvisie. Hij vraagt de heer Klein in te gaan op de inhoud van het document, waar door raad en inwoners veel werk in is gestoken en zich te baseren op feiten. Anders doet hij dit document tekort.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) bestrijdt het verwijt, dat hij hier alleen voor zichzelf zit. Hij zegt, dat hij voorbeelden heeft gegeven waarom hij het hier een onbetrouwbare, onveilige situatie vindt. Vandaag ging zijn inbreng over de bestuurscultuur. In de Ronde had hij reeds

inhoudelijk gereageerd en ook de amendementen van de fractie Lokaal Sittard-Geleen-Born zijn van inhoudelijke aard. Hij begrijpt dus niet waarom zijn fractie hier nu voor zichzelf zou staan.

Mevrouw **Joosten** (VVD) geeft namens de VVD-fractie aan, dat de Omgevingsvisie een belangrijk document is waarin de koers naar de ontwikkeling van de leefomgeving wordt uitgezet. Het is van belang zorgvuldig om te gaan met deze visie, zo nodig bij te sturen en de juiste keuzes te maken voor inwoners, economie en milieu. De VVD-fractie geeft een compliment aan het college voor het zorgvuldig doorlopen proces en voor de wijze waarop dit participatieproces heeft plaatsgevonden.

Mevrouw **Joosten** benoemt een aantal vragen en opmerkingen die de VVD-fractie heeft. De VVD begrijpt dat openbaar vervoer en fietsen gestimuleerd wordt. Mobiliteit en keuzevrijheid van vervoer zijn belangrijk voor de VVD. Iedereen moet zelf kunnen kiezen op welke manier ze zich willen verplaatsen. Dus vraagt de VVD-fractie aandacht voor infrastructuur, maar ook voor voldoende laadpalen, parkeerplekken en fietsen. De VVD is tegen het ontgrinden van de Graetheide. Ontgrinden zoals bij de Schipperskerk is schadelijk voor het milieu en stuit op bezwaren van omwonenden. De VVD-fractie is benieuwd naar het standpunt van fracties, die eerder voor het ontgrinden bij de Schipperskerk waren en hier nu anders over denken.

Mevrouw **Joosten** laat weten dat ze nog een bijdrage had over de Lexhy. Maar de VVD-fractie is verheugd te vernemen, dat er overeenstemming is tussen de provincie Limburg, gemeente Sittard-Geleen en DSM-Firmenich over de aankoop van de Graetheide en de Lexhy. Er kan zo een goede balans verkregen worden tussen natuur en het ontwerp van de eventuele campus. VVD vindt beschermen van cultureel en historisch erfgoed belangrijk, in balans met andere prioriteiten zoals economische groei. De VVD-fractie vindt het niet verstandig het bestemmingsplan van het VDL-terrein te veranderen, zeker in het licht van de nieuwe activiteiten bij VDL. De VVD gelooft in het stimuleren van nieuwe bedrijven en bedrijvigheid. Er dient dus altijd ruimte geboden te worden voor toekomstgerichte ontwikkelingen.

Mevrouw **Joosten** benoemt het amendement, dat VVD wil toevoegen aan hoofdstuk acht van de Omgevingsvisie onder het kopje groene wijken en dorpen. De VVD-fractie stelt voor, om nieuw beleid op te nemen waarin bewoners reeds op voorhand actief betrokken worden het ontwerpen en inrichten van kleine parken en groenvoorzieningen in hun wijk. Zulke kleine groenruimtes zijn ontmoetingsplekken. Ze verbeteren sociale cohesie en dragen bij aan gezondheid en welzijn van inwoners. Samengevat blijft de VVD strijden voor keuzevrijheid in mobiliteit, behoud van natuur en cultureel en historisch erfgoed en daarnaast voor economische vooruitgang.

De heer **Engels** (Forum voor Democratie) sluit zich aan bij de woorden van de heer Boonen. De Omgevingsvisie mag geen statisch document worden, indien nodig moet er vanaf geweken kunnen worden. Zijn zorg zit hem meer in de manier waarop met de visie wordt omgegaan, dan in wat in de visie staat. Hij vreest dat de visie gebruikt gaat worden als dwangbuis, terwijl het een leidraad moet zijn. De FvD-fractie is blij, dat het college heeft verzekerd dat dit niet het geval zal zijn. Voor FvD is het woningaanbod het belangrijkste thema. FvD kan zich niet vinden in het uitgangspunt over de energietransitie. Maar hij herhaalt zijn eerdere compliment, dat er veel tijd en aandacht is gestoken in de totstandkoming van de Omgevingsvisie. De visie is niet perfect, maar vormt een goede basis. Hij roept het college op, open te blijven staan voor realistische aanpassingen. En roept de raadsleden op scherp toe te zien op de uitvoering. Met de genoemde kanttekeningen stemt hij voor deze Omgevingsvisie.

De heer **Talpe** (PIT) geeft aan dat de PIT-fractie genuanceerd denkt over de totstandkoming van de Omgevingsvisie. De visie biedt een houvast voor waar we met de gemeente heen willen richting 2040, waarbij het soms nodig kan zijn om bij te sturen. De PIT-fractie is tevreden met de evaluatiemomenten en dat de raad wordt meegenomen. Echter heeft de raad ook de verantwoordelijkheid zelf alert te blijven op de ontwikkelingen en hierop te acteren. Hij stelt het college voor, om jaarlijks een raadsinformatiebrief te sturen met hierin een overzicht van alle programma's en beleidsstukken naar aanleiding van de Omgevingsvisie. Hiermee kunnen raadsleden zien of een aanpassing nodig is. Hij vraagt of het college deze toezegging kan doen om jaarlijks dit overzicht te sturen.

De heer **Talpe** geeft aan, dat het nu aan de raad is om middels amendementen de gestelde kaders scherper te stellen dan wel te verruimen. De PIT-fractie kan zich in grote lijnen vinden in de Omgevingsvisie, maar wil op een aantal punten de kaders iets anders stellen. Als eerste, natuur. De gewenste wijzigingen ziet PIT terug in de amendementen van GroenLinks-PvdA. Als tweede, woningbouw. PIT heeft zorgen over de afstemming van de woningbouwontwikkeling en de transformatie op de woningbehoefte, bijvoorbeeld qua levensloopbestendigheid. De PIT-fractie dient een motie in om deze punten zichtbaar te houden en om ze indien nodig, op te kunnen nemen in de uitvoeringsprogramma's. Als derde, Chemelot. PIT vindt de tekst in de Omgevingsvisie over de plaatsgebonden risicocontouren te vrijblijvend. PIT dient een amendement in om deze risicocontouren te borgen. Het is geen belemmering voor verduurzaming. Het zorgt ervoor dat ook naar inbreiding gekeken moet worden, in plaats van direct uitbreiden. Met de genoemde aanpassingen en (mede-)ingediende amendementen kan de PIT-fractie zich vinden in de Omgevingsvisie als leidraad naar de toekomst.

De **voorzitter** constateert dat het college wenst te schorsen. De vergadering wordt geschorst tot 21.30 uur.

Vergadering is geschorst tot 21.30 uur.

Wethouder **Geilen** geeft aan dat de Omgevingsvisie na inbreng van alle betrokkenen de kaders stelt, hoe de gemeente zich in het fysieke domein moet ontwikkelen richting 2040. Hij verzekert dat de visie zeker niet in beton is gegoten, gezien de uitvoeringsparagraaf over regelmatige evaluatie en de mogelijkheid van bijstelling. Hij heeft geconstateerd dat in de bijdrages gesproken is over bestemming. Dit komt echter pas later aan de orde, bij de uitwerking in programma's onder de Omgevingswet en soms in het Omgevingsplan, wat vroeger Bestemmingsplan heette. Tegen die tijd wordt de raad hier ook weer in meegenomen.

Wethouder **Geilen** is blij met de complimenten over het proces. En kan zich aansluiten bij de complimenten aan de samenleving, veel betrokken partijen hebben waardevolle inbreng geleverd. Uiteraard is er altijd ruimte voor verbetering. Hij heeft veel vragen en opmerkingen gehoord over zaken die leven bij inwoners en raadsleden. De vragen die van operationele aard waren horen niet bij het onderwerp Omgevingsvisie. Deze zal hij niet beantwoorden. Meerdere fracties brachten in, hoe wordt de raad betrokken bij het vervolgproces en bij de uitvoeringsprogramma's? Vertrouwen speelt hierbij een rol. De griffie heeft de raadsleden in de Ronde een voorstel aangeboden over de wijze waarop de raad zou kunnen monitoren.

Wethouder **Geilen** geeft aan, dat de raad betrokken zal worden in opiniërende sessies bij een aantal uitvoeringsprogramma's. De heer Klaassen had aangegeven, dat dit niet voldoende is en dat de raad meer in positie moet zijn om er iets van te vinden. De wethouder is het hiermee eens. Gesproken zal moeten worden hoe de raad dan in positie gebracht wordt. De wet geeft aan, de raad stelt de kaders en het college gaat met de uitvoering aan de slag. Maar de wethouder erkent, dat er thema's zijn waarbij de raad ook opvattingen heeft over hoe het operationeel moet gaan. Hierover heeft hij al even met de heer Klaassen gesproken. Het zou goed zijn om bij bepaalde belangrijke thema's de raad in positie te brengen, zodat de raad formeel in een raadsvergadering wensen en bedenkingen kenbaar kan maken. Het college kan dit nu nog niet toezeggen, omdat dit eerst juridisch getoetst moet worden. Maar het college zegt wel toe, deze mogelijkheid te gaan onderzoeken en hiermee terug te komen naar de raad.

Wethouder **Geilen** neemt de suggestie van de heer Talpe mee, om de raad over wat minder zwaarwegende programma's jaarlijks te informeren middels een RIB. De wethouder zegt toe, hier spoedig op terug te komen bij de raad. Hij komt terug op participatie. Participatie van de samenleving en participatie van de raad tijdens opiniërende sessies blijft belangrijk. Deze werkwijze van opiniërende sessies zoals al toepast bij de Groenagenda blijft gehandhaafd. Het college is van mening, dat de raad op meerdere momenten sturing heeft kunnen geven aan de Omgevingsvisie, ook bij het verstrekken van de concept-Omgevingsvisie op 2 februari 2024. Hij betreurt het dat sommigen het proces hebben beleefd, alsof de raad buiten spel is gezet. Dit is zeker nooit de bedoeling geweest. En feiten geven aan, dat de raad ook bij de teksten in positie is gebracht om haar mening te geven.

Wethouder **Geilen** geeft aan, het college heeft vanmiddag al schriftelijk al inhoudelijk gereageerd op diverse amendementen. Dit om te voorkomen, dat beantwoording vanavond in deze vergadering teveel tijd in beslag zou nemen. De schriftelijke beantwoording is terug te lezen in iBabs. Over de participatie, hoe blijf je de samenleving betrekken? De wethouder geeft aan, dat hierover een uitvoeringsparagraaf is opgenomen, waaronder het opstellen van Dorpenvisies valt. Het thema vastgoed en de hierover gestelde vragen, kunnen verder besproken worden bij de Jaarnota Vastgoed. De wethouder komt terug op de kritiek, dat er te weinig aandacht in de Omgevingsvisie zou zijn voor veiligheid. Hij bestrijdt dit. Want de punten die zijn besproken tijdens de Kadernota Integrale Veiligheid, zijn juist opgenomen in de Omgevingsvisie. Hij concludeert dat er met de Omgevingsvisie een goed document ligt voor de toekomst van de fysieke leefomgeving van de gemeente. Hiermee gaan we verder met inwoners, betrokken organisaties en de raad.

Wethouder **Geilen** bespreekt een aantal amendementen die vanmiddag nog niet bekend waren. Amendement 22 van GOB en CDA over de veiligheidscontouren van Chemelot. Het college ziet dit als waardevolle toevoegingen en beveelt ze daarom van harte aan. Amendement 23 van Lokaal over contant geld. Het college begrijpt de bedoeling van het amendement, maar ziet geen relatie met de fysieke leefomgeving en dus ook niet met de Omgevingsvisie. Het college ontraadt dit amendement. Het amendement over parkeerplaatsen. Het college begrijpt de essentie. Maar soms zijn er andere redenen om parkeerplaatsen weg te halen, dan alleen de reden van minder auto's. De wethouder stelt voor, om dit punt verder te bespreken bij het Parkeerbeleid waarvoor volgende week de eerste opiniërende sessie is.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) per interruptie. Hij signaleert, dat de gemeente een visie hanteert van parkeerplaatsen wegsaneren. Daarom is hij van mening, dat dit punt over parkeerplaatsen wel thuishoort in de Omgevingsvisie. Hij wil deze visie iets draaien. Parkeerbeleid gaat volgens hem meer over parkeertarieven.

Wethouder **Geilen** bestrijdt, dat het Parkeerbeleid alleen over parkeertarieven zou gaan. Het is een brede visie op mobiliteit als uitwerkingsprogramma van wat in de Omgevingsvisie staat.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) per interruptie. Hij begrijpt wat de wethouder zegt en verduidelijkt waar het hem om gaat. Als we straks het Parkeerbeleid hebben, blijft de visie van de gemeente bestaan van het wegsaneren van parkeerplaatsen om autogebruik te ontmoedigen. Hij ziet nergens plannen of initiatieven voor meer openbaar vervoer. Het gaat hem erom, hoe veranderen we de visie van het wegsaneren van parkeerplaatsen?

Wethouder **Geilen** bestrijdt, dat de gemeente de visie heeft om parkeerplaatsen weg te saneren. Ook staat niet in de Omgevingsvisie, dat nog nodige parkeerplaatsen weggehaald zullen worden. Er zijn bestaande parkeernormen die gehanteerd worden bij nieuwe projecten. Hij erkent dat soms landelijk de norm naar beneden bijgesteld wordt. En dat over de parkeernorm gediscussieerd wordt in de landelijke en in de lokale politiek. Hij geeft aan dat de parkeernormen-systeematiek onderdeel is van het Parkeerbeleid wat nog vastgesteld moet worden.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) benoemt de wijk Broeksittard, waar wel veel parkeerplaatsen zijn verdwenen en waar nu een tekort aan parkeerplaatsen is. Hij verzoekt het college, om hierin terughoudendheid te betrachten.

Wethouder **Geilen** antwoordt dat er altijd meer dingen ten grondslag liggen aan het weghalen van parkeerplaatsen, zo ook in Broeksittard. Op basis van de praktijk wordt gekeken waar meer parkeerplaatsen nodig zijn en waar juist minder.

Wethouder **Geilen** over amendement 25 over Smart City. Hij geeft aan, dat in 2021 de raad unaniem deze visie op Smart City heeft aangenomen. Het college ontraadt daarom dit amendement.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) per interruptie. Hij geeft aan dat zijn belangrijkste argument om nu tegen Smart City te zijn, de laatste ontwikkelingen zijn. Hij vraagt de wethouder hierop te reageren.

Wethouder **Geilen** weet niet precies waarop te reageren. Het beleid is nu vertaald in de Omgevingsvisie.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) legt uit, dat er cybercriminelen zijn die data stelen. Ook zijn er regimes die op jacht zijn naar onze data. Hij vraagt de wethouder, of hij de burgers gerust kan stellen dat hun data veilig zijn, nu in deze tijd en dus niet in 2021.

Wethouder **Geilen** verduidelijkt, dat de dataverzameling in relatie tot Smart City geen data betreft met persoonsgegevens. Het gaat om data verzamelen met slimme techniek, bijvoorbeeld in het kader van bodemvochtigheid of luchttemperatuur. Daar gaat Smart City over. Individuele dataverzamelingen vinden ook plaats, alleen niet bij Smart City maar vanuit ons digitale dienstverleningsconcept.

Wethouder **Geilen** over amendement 26 Flexibiliteit bij transformatie van woonfuncties. De heer **Klaassen** noemde in zijn bijdrage nadrukkelijk de stationsomgeving en de noodzaak om daar kantoren te transformeren. Hiermee is het college het eens, dit is juist ook als uitgangspunt meegenomen in de Omgevingsvisie. Maar het college is het niet eens met het creëren van meer woningen op bedrijventerreinen, die niet de juiste woonkwaliteit hebben. Daarnaast is gebleken dat er juist meer bedrijventerreinen nodig zijn voor economische uitbreiding. Daarom ontraadt het college dit amendement.

De heer **Klaassen** (PVV) per interruptie. Hij is het eens met de punten van de wethouder. Maar verduidelijkt dat hij erop doelde, dat er soms bedrijventerreinen zijn die niet meer geschikt zijn voor bedrijfsvoering. Hij wil het college de vrijheid geven om op dergelijke terreinen wel te kiezen voor het creëren van woningen. Hij benadrukt dat het maar één zin is, die geschrapt zou moeten worden om deze mogelijkheid om flexibel hierin te zijn, wel te bieden.

Wethouder **Geilen** verduidelijkt dat de algemene visie zegt, wonen doen we vooral in het centrum en in de woonwijk. Deze zin wil de heer **Klaassen** schrappen. Bij een dergelijke casus van een geschikt bedrijventerrein, kan dit bekeken worden. Afgewogen moet worden of bewoning geen negatief effect op bedrijvigheid in de omgeving heeft.

De heer **Klaassen** (PVV) merkt op, dat hij in het amendement een zin is vergeten om tot die flexibiliteit te komen. Namelijk de zin, waar wonen wel moet, niet op bedrijventerrein. Met deze aanpassing, zal de PVV-fractie het amendement toch in stemming brengen.

Wethouder **Geilen** geeft aan het amendement met aandacht te zullen lezen. Maar benadrukt, dat bedrijventerreinen in essentie bedoeld blijven voor terreinen.

Wethouder **Geilen** bespreekt de drie moties. Als eerste, de motie van PIT waarmee ze aandachtspunten voor woningbouw willen meegeven. De wethouder constateert helaas, dat deze motie een overbodig karakter heeft. Op 3 april aanstaande is er een opiniërende sessie om te komen tot het Huisvestingsprogramma, waarin dit logischerwijs wordt meegenomen. Er is hiervoor dus geen motie nodig en daarom ontraadt het college de motie.

De heer **Talpe** (PIT) per interruptie. Hij vraagt de wethouder of die kan toezeggen, dat dit onderdeel wordt meegenomen in het Volkshuisvestingsprogramma.

Wethouder **Geilen** antwoordt, dat hij deze toezegging al eerder in Rondes heeft gedaan. Hij kan dus deze toezegging hierbij herhalen.

De heer **Talpe** (PIT) geeft aan, voor PIT was het belangrijkste doel dit onder de aandacht te brengen. Als dit onderdeel wordt meegenomen in het Huisvestingprogramma, is dit voor hem voldoende. Hij bedankt de wethouder.

Wethouder **Geilen** bespreekt motie 2 van SPA, Onderzoek naar beschikbare ruimte op Chemelot. Hij merkt dat in de motie wordt uitgegaan van een uitbreidingsbehoefte van Chemelot. Dit is niet het geval, behoudens de campus. Hij ziet dus ook geen noodzaak om te onderzoeken wat de motie vraagt.

De heer **Renet** (SPA) bestrijdt dit. Hij heeft gehoord van de directeur van DSM, dat er wel een uitbreidingsbehoefte is.

Wethouder **Geilen** antwoordt dat het erom gaat, wat in de Omgevingsvisie staat. En in deze visie staat nergens, dat Chemelot uitbreidingsruimte nodig heeft buiten de hekken. Wel, dat er binnen de hekken ruimte is die nodig is voor de verduurzaming en vanwege veiligheidscontouren.

De heer **Renet** (SPA) is het eens over de veiligheidscontouren. Maar benadrukt de essentie, het gaat om het vaststellen van de ruimtebehoefte van Chemelot en van waar ruimte te winnen is. Hij is van mening dat het dan dus gaat over de Chemelot campus die daar zou moeten uitbreiden, maar dus niet over Chemelot Industrial Site. Hij refereert aan het DBC-rapport, waarin gesproken wordt over hectares die zijn bedacht voor productie. Daarvan vindt hij, dat dit zou moeten gebeuren op het Chemelot-terrein zelf.

Wethouder **Geilen** verduidelijkt, het DBC-rapport verwijst naar de campus waar ook kleinschalige productie plaatsvindt. Dit is gerelateerd aan het ecosysteem van de campus, niet aan grootschalige productie die op de Industrial Site plaatsvindt.

De heer **Janssen** (GroenLinks-PvdA) is het hierin eens met de heer Renet. Hij citeert een zin uit de Strategische Gebiedsvisie. In die zin staat dat de behoefte aan uitbreiding nog moet blijken. Hij vindt, dat de wethouder zichzelf tegenspreekt.

Wethouder **Geilen** bestrijdt, dat hij zichzelf tegenspreekt. Want met de heer Renet had hij de discussie over Chemelot Industrial Site. Dit is iets anders dan Chemelot campus. Dit zijn verschillende aan elkaar grenzende terreinen. De campusontwikkeling breidt zich uit en daar gaat het over in de Strategische Gebiedsvisie.

Wethouder **Geilen** erkent dat er inderdaad nog geen concreet uitbreidingsplan voor de campus is. Er wordt ook nog geen boom gekapt. Er wordt alleen gezegd, als die campus dan gaat uitbreiden en groeien, dan doe je dit in het gebied aan de noordzijde.

Wethouder **Geilen** over de derde motie. De wethouder vindt hem heel bijzonder. Ook vindt hij het bijzonder nu ook eens een motie van treurnis te krijgen. Hij weet over welk onderwerp dit gaat. Maar hij kan zich niet herinneren één raadslid hierover meer informatie gegeven te hebben, dan aan de overige raadsleden. Ook geeft hij aan, dat hij slechts sinds tien minuten op de hoogte is van de stand van zaken van dit dossier. Dus de aantijging in de motie, zegt hem niets.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) verduidelijkt, dat hij de wethouder nergens van wilde betichten. Hij had willen vragen of het ergens gepubliceerd stond, maar kreeg die mogelijkheid niet. De motie was preventief geschreven. Het gaat erom, dat een burger informatie gekregen heeft via de GOB-fractievoorzitter over een onderzoek dat in januari zou hebben plaatsgevonden. Hij vraagt de wethouder, of het klopt dat in januari dit onderzoek heeft plaatsgevonden.

Wethouder **Geilen** antwoordt, dat hij niet weet wat de GOB-fractievoorzitter wel of niet vertelt aan iemand. Hij herhaalt wat hij eerder aangaf, dat er naar aanleiding van de melding ambtelijk bezoek is geweest op de locatie en dat er contact met de politie over is geweest. Hij leest informatie voor die hij zojuist doorkreeg. Voor zover bekend is er geen verder onderzoek gedaan door de politie naar die betreffende mijnheer. Tegen deze mijnheer is verteld dat de Tudderenderweg zou worden afgewaardeerd van een 50 kilometerweg naar een 30 kilometerweg. Als de heer Klein hierop doelt, dan is dit ambtelijk gemeld. En over deze afwaardering van de Tudderenderweg besluit de raad vanavond.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) laat weten, zijn doel was niet de notie maar om allemaal dezelfde informatie te krijgen. Hij wilde eigenlijk wat onderzoeksvragen meegeven. Omdat hij uit de woorden van de wethouder begreep dat het onderzoek nog niet is afgerond. Hij vraagt de wethouder, of hij dit juist geïnterpreteerd heeft.

Wethouder **Geilen** weet niet, wat voor beeld de heer Klein bij onderzoek heeft. Het gaat bijvoorbeeld om zaken als, burgers die om een spiegel hadden gevraagd op de Tudderenderweg voor de veiligheid of om borden die zijn veranderd. Deze zaken wil het college bij de raad

neerleggen om mee te nemen in het onderzoek. Hij geeft aan, dat hij altijd bereikbaar is voor ieder raadsaad om hierover te overleggen. Hij gaat in op de genoemde voorbeelden rond de Tudderenderweg, maar heeft niet de precieze stand van zaken paraat. Hij kan zich voorstellen, dat de mening van verkeersdeelnemers kan verschillen met die van de mensen die plannen maken om borden of spiegels in het verkeer te plaatsen. Hij is bereid naar deze casuïstiek te kijken.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) geeft aan, zich niet met de aangevraagde spiegel te hebben bemoeid. Die is aangevraagd door ouderen in de straat. Het antwoord van de wethouder verbaasde hem, maar hier zal dan op een later tijdstip verder over gesproken worden.

Mevrouw **Joosten** (VVD). De wethouder ontraadt het amendement van de VVD, terwijl hij amendement 20 van D66 over de groene ambities aanbeveelt. Inhoudelijk liggen beide amendementen dicht bij elkaar. Ze vraagt of de wethouder dit uit kan leggen.

Wethouder **Geilen** legt uit, dat deze twee amendementen inhoudelijk verschillen. Het VVD-amendement gaat over het betrekken van inwoners bij groen in de wijk. De wethouder geeft aan, dat dit al gebeurt. Dit staat in het Participatiebeleid, wat weer een plek heeft in de Omgevingsvisie op pagina 35 of 39. Daarmee is dit amendement overbodig. Terwijl het D66-amendement pleit voor het toevoegen van groen in stadscentra, industrie en op bedrijventerreinen, naast groen in de wijk. Dit vergroot de ambitie op de bedrijventerreinen. Er zit een logische lijn in met de Omgevingsvisie om die punten te versterken in de tekst. Daarom adviseert het college positief.

Mevrouw **Joosten** (VVD) vindt het amendement van haar VVD-fractie niet overbodig. Het is een aanvulling om nog meer de inwoners te betrekken. Ook mist de VVD-fractie in de visie de initiatieven van inwoners. Met dit amendement worden deze nadrukkelijker meegenomen. Zij blijft het vreemd vinden, dat de wethouder over andere amendementen over groen wel positief adviseert en dat hij dit amendement ontraadt.

Wethouder **Geilen** verduidelijkt, dat het college niet ontraadt om meer in te zetten op groen. Het gaat erom, dat gevraagd wordt om meer participatie van inwoners. En dit is al vastgelegd in de visie. De wethouder biedt aan, om hier indien gewenst later over door te praten.

De **voorzitter** vraagt, of de raadsleden behoefte hebben aan een schorsing. Ook gezien de tekstuele aanpassingen die bij de griffie zijn ingediend en die moeten worden verwerkt. Hij constateert, dat er geen behoefte is aan schorsing. Hij laat weten, dat veel fracties inmiddels door hun spreektijd heen zijn. De raadsleden krijgen nu een overzicht te zien van de resterende spreektijd per fractie.

Tweede termijn.

De heer **Boonen** (GOB) gaat in op de woorden van de heer Janssen over de Lexhy en de Graetheide en nuanceert zijn eigen eerder bijdrage hierover. Wat de Lexhy betreft, wil de GOB-fractie dit grotendeels sowieso behouden en niet eerst kappen. Alleen wil GOB de mogelijkheid openhouden om indien nodig, eventueel het andere stukje er ook bij te betrekken. Dus hierin staat hij dichtbij wat de heer Janssen aangaf, alleen GOB laat nog wat ruimte. Over de ontgrinding bij de Graetheide heeft GOB een eigen amendement gemaakt. De GOB-fractie vindt het lastig om het over schrappen te hebben, terwijl de onderzoeken nog niet zijn afgerond. Hij laat weten dat de GOB-fractie overleg heeft gehad met GroenLinks-PvdA. Ze komen met een aangepast amendement, een samensmelting van de twee amendementen. Hierin spreken ze zich nog sterker uit tegen de ontgrinding en dat dat wordt opgenomen in de Omgevingsvisie.

De heer **Boonen** voelt de noodzaak in te gaan op ingetrokken motie van treurnis, omdat de heer Klein hem hierin benoemt. Het bevreemdt hem dat de heer Klein het heeft over raadsleden beschermen. Maar de heer Klein overlegt zelf niet met de heer Boonen alvorens hij hem noemt in de motie van treurnis. Hij betreurt dit, de heer Klein neemt zomaar deze informatie op zonder bij de heer Boonen te checken of dit klopt. En het genoemde, klopt niet. Hij heeft nooit met de betreffende burger gebeld over de veiligheid van de verkeerssituatie. Hij heeft mailcontact hierover gehad en hierin aangegeven navraag te zullen doen. De heer Klein had dit bij hem moeten navragen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) legt uit dat hij in een punt van orde had willen vragen naar uitleg voor de rest van de raad. Dit punt van orde werd niet gehonoreerd, daarom de motie van treurnis.

De heer **Boonen** (GOB) is het niet eens met dit argument. Er waren vele andere momenten waarop de heer Klein dit bij hem had kunnen navragen. In plaats van publiekelijk voor schut te zetten. Ook heeft hij een vraag over SPA over het amendement circulaire productiestad. Hij vraagt SPA, of er alternatieve teksten denkbaar zijn.

De heer **Renet** (SPA) antwoordt dat hij dit net heeft nagekeken. Hij denkt dat er wel alternatieven mogelijk zijn en heeft hierover wat opgeschreven.

Mevrouw **Joosten** (VVD) begrijpt niet waarom GOB bij de Schipperskerk voor ontgrinding stemde. Terwijl GOB nu tegen ontgrinding is bij de Graetheide. Ze vraagt om uitleg.

De heer **Boonen** (GOB) legt uit, dat hij dit niet ziet als draaien van standpunt door GOB. Bij de Graetheide speelt ook mee dat er een enorme druk is op dat gebied en daarom is GOB daar tegen ontgrinding.

Mevrouw **Joosten** (VVD) begrijpt niet hoe je dit aan inwoners kunt uitleggen. Dezelfde argumenten die de heer Boonen noemt waren er ook voor de Schipperskerk.

De heer **Boonen** (GOB) herhaalt aan, dat GOB de situatie bij de Graetheide echt anders vindt dan bij de Schipperskerk en dat GOB daarom haar afweging anders gewogen heeft.

De heer **Hoedemakers** (CDA) reageert op de woorden van de heer Janssen. Hij denkt dat waarschijnlijk iedereen hetzelfde bedoelt over de grindwinning, maar dat het in veel verschillende woorden staat beschreven. In de schorsing heeft de heer Janssen dit gecorrigeerd en is er tot een gezamenlijk amendement gekomen. Hij ziet dit als een positieve afsluiting van dit grinddossier Graetheide en CDA dient dit amendement mede in. Wat de Lexhy betreft, kan hij zich vinden in de woorden van de heer Boonen. Dus het op voorhand een deel van het groengebied beschermen en inzetten op maximaal te beschermen. Maar hierbij ook de mogelijkheid open te laten om in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de economie of globale veranderingen en hierover als het zich voordoet, een besluit te nemen. Hij vraagt de heer Renet of amendement nog wordt aangepast, of dat hij dit gemist heeft in iBabs.

De heer **Renet** (SPA) antwoordt dat zowel amendement 6 als 10 al zijn aangepast.

De heer **Klaassen** (PVV) geeft aan, dat PVV het aangescherpte amendement met de toevoeging 'niet op bedrijventerreinen' zal mede-indienen.

De **voorzitter** laat weten, dat de fracties van SPA en Lokaal Sittard-Geleen-Born door hun spreektijd zijn.

De heer **Talpe** (PIT) meldt, dat PIT de motie over woningbouw intrekt, omdat de wethouder hierover een toezegging heeft gedaan. Hij is tevreden met de Omgevingsvisie, waarmee de komende jaren aan de slag kan worden gegaan.

De **voorzitter** vraagt, of kan worden overgegaan tot de stemrondes.

De heer **Renet** (SPA) zou graag wat tijd krijgen, om met de wethouder en de GOB-fractie te praten over zijn alternatieve tekst voor amendement 2. Hij vraagt of dit mogelijk is.

De **voorzitter** antwoordt, dat de heer Renet dit in zijn spreektijd had moeten bespreken. Maar hij biedt een schorsing aan van vijf minuten voor deze afstemming.

De vergadering is geschorst voor vijf minuten.

De **voorzitter** meldt, dat de laatste hand wordt gelegd aan amendement 2 met de aangepaste tekst van de heer Renet. Dit aangepaste amendement is nu zichtbaar in iBabs. Er wordt

overgegaan tot besluitvorming. Omdat een stemverklaring onderdeel uitmaakt van de spreektijd kunnen slechts de partijen met nog resterende spreektijd, een stemverklaring overwegen. Dit zijn de fracties van: CDA, Stadspartij, PVV, D66, VVD en PIT. Zij hebben nog tussen de drie en vijf minuten spreektijd. Alle andere fracties zijn door hun spreektijd heen.

De heer **Kubben** (GroenLinks-PvdA) komt met een punt van orde. De voorzitter geeft aan dat een fractie met nog vijf minuten spreektijd, een stemverklaring kan afleggen. Terwijl in het RVO staat opgenomen, dat het een kort statement dient te zijn.

De **voorzitter** antwoordt, dat er 26 amendementen zijn, één motie en een voorstel. Er is niet voldoende tijd om op alles vijf minuten stemverklaring te geven. Hij herhaalt dat dit snel dient te gebeuren gezien de tijd. Er wordt begonnen met de besluitvorming van eerst de amendementen. Amendement 1 van SPA, Raadsexcursie in plaats van raadsconferentie. Hij vraagt, of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van SPA, VVD, GroenLinks-PvdA, Forum voor Democratie, PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, Stadspartij, PIT, D66 en het CDA. Daarmee is dit amendement verworpen.

Amendement 2 van SPA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor dit amendement zijn de fracties van GOB, Stadspartij, SPA, PIT, D66, Forum voor Democratie, PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van VVD, GroenLinks-PvdA en het CDA. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 3 van GroenLinks-PvdA over Omgevingsvisie volledig behouden Lexhybos. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Dit amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van Stadspartij, SPA, PIT, GroenLinks-PvdA, Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, VVD, D66, Forum voor Democratie, PVV en het CDA. Hiermee is dit amendement verworpen.

Amendement 4 van GroenLinks-PvdA over geen grindwinning Graetheide. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. De raad is unaniem voor. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 5 van GroenLinks-PvdA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Tegen zijn de fracties van VVD, Forum voor Democratie, PVV. Voor zijn de overige fracties. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 6 van SPA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. De raad is unaniem akkoord. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 7 van GroenLinks-PvdA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van D66, GroenLinks-PvdA en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, Stadspartij, SPA, VVD, PIT, Forum voor Democratie, PVV en CDA. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 8 van GroenLinks-PvdA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van D66, GroenLinks-PvdA. Tegen zijn alle overige fracties. Hiermee is dit amendement verworpen.

Amendement 9 van GroenLinks-PvdA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn.

De heer **Talpe** (PIT) geeft aan, dat de PIT-fractie eerder al aandacht vroeg voor betaalbare woningbouw. Dit amendement over sociale huur scharen zij hier ook onder. Daarom steunt PIT dit amendement.

De heer **Klaassen** (PVV) deelt de redenering van de heer Talpe hierover. Als je de grond in eigendom hebt, kun je goed sturen op de afspraken hierover. PVV vindt het een goed initiatief.

De **voorzitter** brengt het amendement in stemming. Voor zijn de fracties van Stadspartij, PIT, D66, GroenLinks-PvdA, PVV, Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, SPA, VVD, Forum voor Democratie en het CDA. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 10 van SPA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. De raad is unaniem akkoord. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 11 van SPA. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van SPA, D66, GroenLinks-PvdA en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, Stadspartij, Forum voor Democratie, PVV en CDA. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 12 van de VVD. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van Stadspartij, SPA, VVD, PIT, D66, GroenLinks-PvdA, Forum voor Democratie en de PVV. Tegen zijn de fracties van CDA, Lokaal Sittard-Geleen-Born en GOB. Hiermee is dit amendement verworpen.

Amendement 13 van GOB. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn.

De heer **Pi van de Venne** (D66) is blij dat met dit amendement de stap gezet kan worden om groen zoveel mogelijk te behouden. Daarom steunt D66 dit amendement.

De **voorzitter** constateert dat er geen andere stemverklaringen zijn. Hij brengt het amendement in stemming. Voor zijn de fracties van GOB, Stadspartij, VVD, D66, Forum voor Democratie en het CDA. Tegen zijn de fracties van SPA, PIT, GroenLinks-PvdA, PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Hiermee is het amendement aangenomen.

Amendement 14 van GOB. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van GOB, SPA, VVD, PIT, D66, GroenLinks-PvdA, Forum voor Democratie, PVV, Lokaal Sittard-Geleen-Born, CDA. Tegen is de fractie van de Stadspartij. Hiermee is het amendement aangenomen.

Amendement 15 is ingetrokken. Hij vraagt de fractievoorzitter of dit klopt. Dit is het geval.

Amendement 16 van D66. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van GOB, Stadspartij, VVD, PIT, D66, GroenLinks-PvdA, CDA. Tegen zijn de fracties van Lokaal Sittard-Geleen-Born, PVV, Forum voor Democratie en SPA. Hiermee is het amendement aangenomen.

Amendement 17 van D66. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Tegen zijn de fracties van Forum voor Democratie en PVV. Voor zijn de overige fracties. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 18 van D66. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Tegen zijn de fracties van Lokaal Sittard-Geleen-Born, PVV en Forum voor Democratie. Voor zijn de overige fracties. Hiermee is het amendement aangenomen.

Amendement 19 van PIT. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van PIT, SPA en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de overige fracties. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 20 van D66. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Tegen zijn de fracties van PVV en Forum voor Democratie. Voor zijn de overige fracties. Hiermee is dit amendement aangenomen.

Amendement 21 van het GOB. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Tegen zijn de fracties van Forum voor Democratie en PVV. Voor zijn de overige fracties. Hiermee is het amendement aangenomen.

Amendement 22 van het GOB. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van GOB, Stadspartij, VVD, D66, PVV en het CDA. Tegen zijn de fracties van Lokaal Sittard-Geleen-Born, Forum voor Democratie, GroenLinks-PvdA, PIT en SPA. Hiermee is het amendement aangenomen.

De heer **Pi van de Venne** (D66) vraagt of het klopt, dat de voorzitter bij amendement 21 stelde dat de D66-fractie voor was.

De **voorzitter** bevestigt dat dit klopt.

Amendement 23 van Lokaal Sittard-Geleen-Born. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van Lokaal Sittard-Geleen-Born, PVV, Forum voor Democratie, PIT en SPA. Tegen zijn de overige fracties. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 24 van Lokaal Sittard-Geleen-Born. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van SPA, PIT, Forum voor Democratie en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van CDA, PVV, GroenLinks-PvdA, D66, VVD, Stadspartij en GOB. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 25 van Lokaal Sittard-Geleen-Born. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van Forum voor Democratie en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de overige fracties. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement 26 van PVV. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) ziet dit amendement als mooie aanvulling op wat net is besloten ten aanzien van het Lexhybos. Een onderzoek samen met provincie en Chemelot zou er misschien in kunnen resulteren om het Lexhybos niet te gebruiken. Daarom steunt de fractie Stadspartij dit amendement.

De **voorzitter** constateert dat er geen andere stemverklaringen zijn. Het amendement wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van Stadspartij, SPA, VVD, PIT en PVV. Tegen zijn de overige partijen. Hiermee is het amendement verworpen.

Het voorstel Omgevingsvisie 2025-2040. Hij vraagt of er stemverklaringen zijn. Dit is niet het geval. Het voorstel wordt in stemming gebracht. Voor zijn de fracties van GOB, Stadspartij, VVD, PIT, GroenLinks-PvdA, Forum voor Democratie, PVV en het CDA. Tegen zijn de fracties van SPA en Lokaal Sittard-Geleen-Born.

Motie van SPA 'Beschikbare ruimte op Chemelot'. De voorzitter vraagt of er stemverklaringen zijn.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) laat weten, dat de fractie Stadspartij uiteraard deze motie steunt. En ook steunen zij de fractie van PVV. Hij excuseert zich voor zijn vroegtijdige fout.

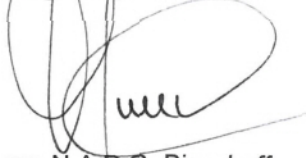
De **voorzitter** constateert dat er geen andere stemverklaringen zijn. Hij brengt de motie in stemming. Voor deze motie zijn de fracties van Stadspartij, SPA, PIT, D66, GroenLinks-PvdA, Forum voor Democratie en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, VVD, PVV en CDA. Hiermee is de motie verworpen.

13. Sluiting

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn of haar inbreng en voor de mooie discussie en bespreking. Hij sluit de vergadering.

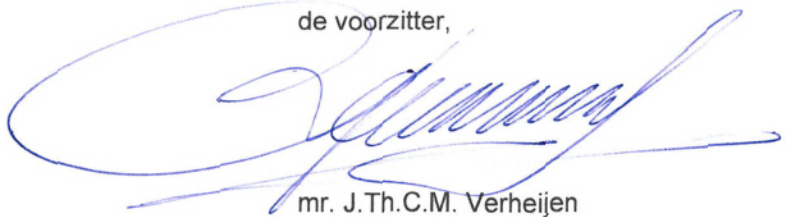
Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Sittard-Geleen van 17 april 2025.

de griffier,

mr. N.A.P.G. Bisschoff

de voorzitter,

mr. J.Th.C.M. Verheijen